

Kayna?t?rma E?itimi ile ?lgili Duygular, Tutumlar ve Kayg?lar ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayna?t?rma E?itimi ile ?lgili Duygular, Tutumlar ve Kayg?lar ?lçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24518>

Özet

Kaynaçtırma Eğitimi ile İlgili Duygular, Tutumlar ve Kaygılar Ölçeği, eğitim profesyonellerinin ve öğretmen adaylarının kaynaçtırma eğitimi süreçlerine yönelik psikolojik tepkilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, bireylerin özel gereksinimli öğrencilere karşı duygu durumlarının, kaynaçtırma uygulamalarına dair bilişsel tutumlarının ve bu süreçteki potansiyel iş yükü veya yeterlilik endişelerini (kaygı) değerlendiren üç temel faktörden oluşmaktadır. Toplam 15 madde içeren bu ölçek, dörtlü Likert ölçeği formatında derecelendirilmiştir. Ölçeğin Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması 2015 yılında Bayar, Özaçkın ve Bardak tarafından gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Kaynaçtırma Eğitimi, Duygular, Tutumlar, Kaygı, Özel Eğitim, Öğretmen Adayları, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Adem Bayar, A. Gülten Özaçkın, Şerife Bardak

Amaç

Ölçeğin temel amacı, eğitim alanında çalışın veya çalışınacak olan bireylerin, kaynaçtırma eğitimi uygulamalarına yönelik sahip oldukları duygusal tepkileri, bilişsel tutumları ve deneyimledikleri kaygı düzeylerini belirlemektir. Bu araç, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının kaynaçtırma süreçlerinde başarıları bir şekilde görev yapma konusundaki hazırlık düzeylerini ve psikolojik engellerini ortaya çıkarmayı hedefler. Elde edilen veriler, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarının özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden yapılandırılması için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, özellikle öğretmenlerin kaynaçtırma uygulamalarına yönelik tutumlarındaki olumlu veya olumsuz eğilimleri ve bu durumun kaynaçtırdan yatan endişe faktörlerini (iş yükü, yetersizlik hissi vb.) saptamak için tasarlanmıştır. Bu sayede, eğitim politikaları ve destek mekanizmaları daha hedef odaklı hale getirilebilir.

Yapı

Kaynaçtırma Eğitimi ile İlgili Duygular, Tutumlar ve Kaygılar Ölçeği, kaynaçtırma eğitiminin farklı psikolojik boyutlarının temsil eden üç ana faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler, bireylerin özel gereksinimli öğrencilere karşı gösterdikleri karmaşık tepkilerin ayrıntılandırılmasıdır:

Kaynaçtırma Eğitimi ile İlgili Duygular: Bireyin engelli bireylerle etkileşim kurarken yaşadığı ilk duygusal tepkileri ve zorlukları ölçer. (Örn: Şok, rahatsızlık).

Kaynaçtırma Eğitimi Hakkındaki Tutumlar: Kaynaçtırma uygulamalarının etik, sosyal ve akademik faydalarına dair bilişsel inançları ve kabullenme düzeyini değerlendirir. (Örn: Bu öğrencilerin normal sınıflarda bulunması gerektiği inancı).

Kaynaçtırma Eğitiminde Kaygı: Kaynaçtırma öğrencisine sahip olmanın getireceği algılanan zorluklar, iş yükü artması, yeterli olamama veya sınıf yönetiminde yaşanacak problemlere dair duyulan endişe düzeyini ölçer.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, açkımlayıcı faktör analizi (AFA) ile incelenmiştir. Analiz sonuçları, ölçeği oluşturan üç faktörün, ölçülen yapıya ait toplam varyansın önemli bir bölümünü, yani %61.454'ünü açıkladığını göstermektedir. Bu yüksek açıklanan varyans oranı, ölçeğin teorik olarak öngörülen yapıları güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve geçerli bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktörlerin varyansa katkıları detaylı olarak incelendiğinde, birinci faktörün en büyük paya sahip olduğu görülmüştür, bu da Duygular boyutunun ölçülen yapıda en baskın etkiye sahip olduğunu düşündürmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalması, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak Cronbach Alfa katsayısı ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen katsayılar, ölçeğin alt boyutlarının tutarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermektedir.

Birinci Boyut (Duygular) için iç tutarlılık katsayısı: **.86**

İkinci Boyut (Tutumlar) için iç tutarlılık katsayısı: **.88**

Üçüncü ve Son Boyut (Kaygı) için iç tutarlılık katsayısı: **.85**

Tüm alt boyutlar için elde edilen Alfa değerlerinin .85 ve üzerinde olması, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu ve tekrarlı ölçümlerde tutarlı sonuçlar vereceğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Kaynaçtırma Eğitimi ile İlgili Duygular, Tutumlar ve Kaygılar Ölçeği, toplam 15 madde ve üç alt boyuttan oluşan psikometrik bir araçtır. Faktör analizi sonuçlarına göre, bu üç faktörün toplam varyansa katkıları şu şekildedir:

Birinci Faktör (Kaynaçtırma Eğitimi ile İlgili Duygular): Toplam varyansın % 27.860'ünü

açıklamaktadır.

İkinci Faktör (Kaynaçtırma Eğitimi Hakkındaki Tutumlar): Toplam varyansın % 18.481'ini açıklamaktadır.

Üçüncü Faktör (Kaynaçtırma Eğitiminde Kaygı): Toplam varyansın % 15.113'ünü açıklamaktadır.

Bu dağılım, ölçek maddelerinin üç farklı ancak ilişkili yapıyı ölçmek üzere tasarıldığı bir şekilde gruplandırılmış ve ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle desteklendiğini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması)

Format: 3 Faktör, 15 Madde

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Yetişkin

Popülasyon Detayları: Eğitim Fakültesi öğrencileri veya Özel Eğitim ve Kaynaçtırma sınıflarında görev yapacak/yapan eğitimciler.

Test Metodolojisi: Dörtlü Likert Tipi Derecelendirme (1= kesinlikle katılmıyorum - 4= kesinlikle katılıyorum). Yüksek puanlar, ilgili faktördeki (duygu, tutum veya kaygı) yoğunluğunun yüksek olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Özel Gereksinimli Bireyler, Eğitim Psikolojisi, Öğretmen Tutumları, Psikometri, Okul Ortamı, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Adem Bayar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

İletişim E-posta Adresi: adembayar80@gmail.com

Yazın Adresi: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2015 yılında Bayar, Özakın ve Bardak tarafından yayınlanmıştır. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle izin gerekebilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Adem Bayar ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Bayar, A., Özakın, A. G. ve Bardak, İ. (2015). Kaynaçtırma eğitimi ile ilgili duygular, tutumlar ve kaygılar ölçeğinin Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 10(3), 175-186.

İlgili akademik makaleye şu bağlantıdan ulaşılabilir: turkishstudies.net

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şuradan indirilebilir: kaynastirma-egitimi-ile-ilgili-duygular-tutumlar-ve-kaygilar-olcegi-toad.pdf

Kaynaçtırma Eğitimi ile İlgili Duygular, Tutumlar ve Kaygılar Ölçeği

Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynaçtırma Eğitimi ile İlgili Duygular:

"Ciddi fiziksel engeli olan insanlarla karşılaşımında yaşadığım ilk şoku atlatmakta zorlanırım."

Kaynaçtırma Eğitimi Hakkındaki Tutumlar:

"Sınavlarda sıkça başarısız olan öğrenciler normal sınıf ortamında bulunmalıdır."

Kaynaçtırma Eğitiminde Kaygı:

"Sınıfımda kaynaçtırma öğrencisi olmasında durumunda iş yükümün artacağını düşünürüm."